

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2021-1-002

Karar Sayısı : 21-02/25-10

Karar Tarihi : 11.01.2021

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE

Üyeler : Arslan NARİN (İkinci Başkan), Şükran KODALAK,
Ahmet ALGAN, Hasan Hüseyin ÜNLÜ

B. RAPORTÖRLER: Ebru İNCE, Tuğçe SAYER, Zeynep ŞENGÖREN ÖZCAN,
Can SARIÇİÇEK, Betül AYHAN, Burcu ÇALIŞKAN OLGUN,
Selçuk YILMAZ, Funda GÖKTEPE, Büşra ÖZCAN

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : - Resen

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILANLAR: - Facebook Inc.,

- Facebook Ireland Ltd.,

- WhatsApp Inc.,

- WhatsApp LLC

(hep birlikte Facebook)

Temsilcileri: Av. Bahadır BALKI, Av. Ertuğrul Can CANBOLAT,
Av. Caner Kadir ÇEŞİT, Av. Nabi Can ACAR, Av. Gözde Nur ÇEVİK
Çamlıca Köşkü, Tekkeci Sokak, 3-5 Arnavutköy, 34345
Beşiktaş/İstanbul

- (1) **E. DOSYA KONUSU:** Facebook'un Türkiye'de, WhatsApp kullanıcılarının verilerinin 08.02.2021 tarihinden itibaren başka hizmetler için kullanılmasına yönelik getirdiği koşullar ile ilgili olarak, 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesi çerçevesinde geçici tedbir kararı alınması gerektiği.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Son günlerde, *WhatsApp* kullanıcılarının *WhatsApp* kullanım koşullarının ve gizlilik ilkesinin güncelleneceğine ilişkin bilgilendirme ile karşılaştığı tespit edilmiştir. İlgili teşebbüs tarafından yayımlanan bilgilendirme metni çerçevesinde, söz konusu uygulamanın rekabet hukuku bakımından sömürücü ve dışlayıcı birtakım etkilere neden olabileceği görülmüş olup bu çerçevede düzenlenen 11.01.2021 tarih ve 2021-1-002/BN-01 sayılı Bilgi Notu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili Bilgi Notunda,
- 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 9. maddesi çerçevesinde geçici tedbir alınması ve bu kapsamda Facebook'un Türkiye'de, *WhatsApp* uygulaması kullanıcılarının verilerinin 08.02.2021 tarihinden itibaren başka hizmetler için kullanılmasına yönelik getirdiği koşulları durdurması ve bu koşulları kabul eden veya bilgilendirmeyi alarak kabul etmeyen tüm kullanıcılara Facebook'un veri paylaşımını içeren yeni koşulları durdurduğunu anılan tarihe kadar bildirmesi gerektiği,

ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (4) WhatsApp Inc., 2009 yılında Amerika Birleşik Devletleri'nde (ABD) kurulmuştur. Anlık yazılı ve/veya sesli mesajlaşma, görüntülü ve/veya sesli arama hizmetleri sunan, çoklu platform özelliği taşıyan, çevrim içi tüketici iletişim aracı niteliğindeki WhatsApp uygulaması 180'den fazla ülkede 2 milyardan fazla kişi tarafından kullanılmaktadır¹.
- (5) Hâlihazırda reklamsız ve ücretsiz bir şekilde kullanıcıların hizmetine sunulmakta olan WhatsApp, 2014 yılında Facebook Inc. tarafından devralınmıştır². 2004 yılında, ABD'de kurulmuş olan Facebook Inc. dünyanın önde gelen teknoloji şirketlerinden biri olup, bünyesinde *WhatsApp*'ın yanı sıra *Instagram*, *Facebook Messenger* gibi platformları barındırmaktadır.
- (6) Dosya mevcudu bilgiler çerçevesinde, Facebook'un 08.02.2021 tarihinde uygulamaya geçmek üzere *WhatsApp* kullanıcılarına getirdiği veri paylaşma zorunluluğunun 4054 sayılı Kanun kapsamında yol açtığı endişeler incelenmiştir. İlk olarak *WhatsApp* verilerinin kapsam ve öneminin vurgulanmasında fayda görülmektedir. *WhatsApp* uygulaması, kullanıcılarına ait mesaj içerikleri, konum, profil fotoğrafı, grup bilgilerinin yanı sıra, kullanıcıların cihazlarında yüklü diğer bilgilere de erişim sağlayabilmektedir. Bunların rehber, galeri gibi bilgiler ile sınırlı kalmadığı, cihazda yüklü diğer uygulamalarda kullanılan verilerin de kısmen erişilebilir olduğu endişesi bulunmaktadır. Ayrıca, kullanıcılara getirilen yükümlülüğün tam olarak açıklanmadığı da görülmektedir.
- (7) Öte yandan, Facebook'ta kişiler, kapalı bir grubun tamamına açacakları bilgileri paylaşmakta iken *WhatsApp*'ta daha küçük gruplarda daha özel veya ticari sır içerebilecek veriler paylaşılabilir. Dolayısıyla *WhatsApp* verileri herhangi bir sosyal medya içeriğine göre genellikle daha gizli ve kişilerin daha geniş bir çevreyle paylaşmak istemeyeceği nitelikte verilerdir. Söz konusu verilerin, Facebook'un faaliyet gösterdiği diğer pazarlarda kullanılmasının ve bunun *WhatsApp* kullanımı için zorunlu tutulmasının 4054 sayılı Kanun kapsamında yol açtığı endişeleri aşağıdaki gibi sınıflandırmak mümkündür:
- WhatsApp verilerinin, diğer Facebook şirket ürün ve verilerine bağlanması,
 - Facebook'un tüketici iletişim hizmetleri pazarındaki gücünü, internet reklamcılığı alanındaki rakiplerinin faaliyetini zorlaştıracak şekilde kullanması,
 - Aşırı veri toplanmasının ve verinin başka hizmetler için kullanılmasının tüketicinin sömürülmesine yol açması.
- (8) 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin dördüncü fıkrası "*nihai karara kadar ciddi ve telafi olunamayacak zararların doğması ihtimalinin bulunduğu durumlarda, ihlalden önceki durumu koruyucu nitelikte*" geçici tedbir kararı alınabileceği düzenlemesini haizdir.

¹ <https://www.WhatsApp.com/about/> Erişim Tarihi: 11.01.2021.

² Facebook tarafından 2014 yılında *WhatsApp* mesajlaşma uygulamasının devralınması amacıyla teklifte bulunduğu bilgisi kamuoyu ile paylaşılmış, söz konusu devralma işlemi ile ilgili olarak çeşitli rekabet otoritelerince birleşme ve devralma rejimleri dâhilinde incelemeler başlatılmıştır. WhatsApp devralması, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) birleşme ve devralmalara ilişkin 7. maddesi ve 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ uyarınca ciro eşikleri altında kalması gerekçesiyle bildirim tabi olmamıştır. Avrupa Birliği'nde Facebook/WhatsApp devralmasına izin verildiğine ilişkin karar (COMP/M.7217, Facebook/WhatsApp (2014)) için bkz.

https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=2_M_7217 Erişim Tarihi: 10.01.2021. Avrupa Birliği'nde devralma işlemi kapsamında Facebook tarafından yanlış ve yanıltıcı bilgi sunulması sonucu verilen karar (COMP/M.8228) için bkz.

https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=2_M_8228 Erişim Tarihi: 10.01.2021.

Halihazırda Facebook'un; (i) tüketici iletişim hizmetleri, (ii) sosyal ağ hizmetleri ve (iii) çevrim içi reklamcılık hizmetleri pazarlarındaki pazar gücü dikkate alındığında, söz konusu uygulamaların soruşturma sonucunda alınacak nihai karara kadar ciddi ve telafi olunamayacak zararlar doğurma ihtimalini haiz olduğu değerlendirilmektedir.

- (9) Nitekim WhatsApp kullanıcılarının, Facebook tarafından sunulan koşulları kabul etmeleri halinde diğer grup şirketleri de ilgili verilere sahip olacak ve bu verileri kullanmaya başlayacaktır. Bu durumda, yürütülecek olan soruşturma sonucunda Facebook'un söz konusu davranışına son verilmesine karar verilmesi halinde, bu verilerin geri alınması ve kullanılmasından kaynaklanan avantajların ortadan kaldırılması oldukça güçtür. İnceleme konusu uygulamanın, bu yönüyle telafisi mümkün olmayan bir durum ortaya çıkaracağı aşikârdır. Bu bakımından Facebook'un inceleme konusu uygulamasına yönelik geçici tedbir uygulanmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.
- (10) Hâlihazırda Facebook tarafından, WhatsApp kullanıcıların bir kısmına 08.02.2021 tarihinden itibaren verilerinin başka hizmetler için kullanılacağına dair bilgilendirmenin yapıldığı bilinmektedir. Bu durumda, kullanıcıların bir kısmının bu koşullara onay vermiş olması da oldukça muhtemeldir. Dolayısıyla ilgili geçici tedbir kararının Facebook tarafından sunulan bu yeni kullanım koşullarını kabul eden kullanıcılar da dâhil olmak üzere Türkiye'deki tüm kullanıcılar bakımından geçerli olması gerekmektedir. Bu nedenle, Facebook'un, Türkiye'de bu koşulları kabul eden veya bilgilendirmeyi alarak kabul etmeyen tüm kullanıcılara, veri paylaşımını içeren yeni kullanım koşullarını durdurduğunu bildirmesinin uygun olacağı sonucuna varılmıştır.

H. SONUÇ

- (11) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca; Facebook'un Türkiye'de, *WhatsApp* kullanıcılarının verilerinin 8 Şubat 2021 tarihinden itibaren başka hizmetler için kullanılmasına yönelik getirdiği koşulları durdurması ve bu koşulları kabul eden veya bilgilendirmeyi alarak kabul etmeyen tüm kullanıcılara Facebook'un veri paylaşımını içeren yeni koşulları durdurduğunu anılan tarihe kadar bildirmesi şeklinde geçici tedbir alınmasına, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.